

**UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ**

Posudek diplomové práce (Politologie)

Jméno a příjmení autora/ky posudku Miloš Brunclík

Pracoviště KP IPS FSV UK

Posudek: Oponent

Jméno a příjmení autora/ky DP: Jan Fiedler

Název DP: Elektronické volby jako fenomén a potenciál demokracie 21. století

1) Odpovídá hodnocená práce v základních rysech projektu DP?

- Ano, případné odchýlení je velmi omezené a práci prospívající
 Je patrné určité odchýlení, ale toto je vhodně vysvětleno v práci
 Práce se výrazně odchyluje od projektu (v cíli, struktuře, či metodologii), vysvětlení buď chybí, případně je neakceptovatelné

2) Hodnocení odborného charakteru práce

Relevance tématu s ohledem na současný stav poznání	A
Původnost práce a přínos oboru	D
Relativní úplnost zpracované literatury a informačních zdrojů vhodných pro analýzu zvoleného tématu	B
Schopnost kriticky hodnotit prostudovanou literaturu	C
Úroveň zpracování použitých zdrojů	C
Použité metody a jejich relevance s ohledem na téma výzkumu a sledované cíle	E
Celkové hodnocení odborného charakteru	D

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení E a F **musí** autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé body)

Diplomant si zvolil relevantní téma, nicméně hlavní výzkumná otázka není zvolena příliš vhodně: "Jaké jsou perspektivy potenciálu budoucí implementace elektronických voleb do volebních systémů?" (s. 9), neboť zní dosti neurčitě. Není jasné, zda je tím myšlena implementace do volebních systémů obecně, nebo jen v ČR atp. Navíc, přijetí elektronického způsobu hlasování je primárně politická otázka, avšak autor se této otázce příliš nevěnuje. Musel by zkoumat postoje relevantních politických hráčů k otázce elektronického hlasování. Musel by zkoumat důvěru občanů v nástroje elektronického hlasování a otázku dostatečného zabezpečení jejich PC, mobilních telefonů atp. Otázka implementace elektronických voleb závisí také na připravenosti stávající státní infrastruktury pro změny, resp. na vybudování příslušné volební infrastruktury (vč. nástrojů pro identifikaci, zabezpečení před vnějšími útoky atp.). Opět, ani tato rovina není systematicky studována. Problém také spočívá v tom, že každá země volí jiný model elektronického hlasování, proto je dosti obtížné na VO odpovědět. Není zcela jasně obhájený výběr zemí a je otázkou, zda ze

tří zemí s různými modely elektronického hlasování můžeme příliš usuzovat o budoucnosti elektronických voleb v jiných státech. Norsko v současné době elektronického hlasování již neprovozuje. Odstoupilo od něj např. i Nizozemí či New South Wales v Austrálii. Metodologie zvolená pro zodpovězení hlavní VO není z těchto důvodů dostatečná. Autor ji ostatně popisuje v termínech případové a přehledové studie (s. 7). Vedle hlavní výzkumné otázky je zde několik "vedlejších" VO. Odpovědi na některé z nich jsou zodpovězeny ve stávající literatuře. Vedlejší VO č. 6 trpí obdobnými problémy jako hlavní VO. Za podnětnou lze na druhé straně považovat vedlejší VO č. 4, která hledá souvislost mezi elektronickými volbami a úrovní demokracie. Ovšem zde je obtížné vysledovat vztah mezi zavedením elektronických voleb a indexem demokracie, který je složen z více než 150 ukazatelů a autor zde může jen stěží vysledovat jasný vztah mezi oběma proměnnými a zvolená metodologie neumožňuje autorovi více než jen porovnávat hodnoty indexů před a po zavedení elektronických voleb a debatovat nad vlivem elektronických voleb na hodnoty indexu. Otázka volební účasti je komplexní a i zde se může těžko prokazovat efekt elektronických voleb na její výši, která je - jak např. ukazuje L. Linek - primárně ovlivněna celou řadou daleko relevantnějších faktorů, než je samotný způsob odevzdání hlasu. Oceňuji ale autorovu velmi podrobnou analýzu toho, jak volební účast souvisí se zavedením elektronického hlasování ve třech zkoumaných zemích.

3) Hodnocení formálních kritérií textu

Logičnost struktury práce	D
Argumentační schopnost autora/autorky, ucelenost a provázanost výkladu	B
Zvládnutí terminologie oboru	A
Dodržení citační normy	A
Úroveň poznámkového aparátu	A
Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnoťte stupněm F)	B
Oprávněnost a vhodnost příloh s ohledem na logiku výkladu a použitou argumentaci	A
Grafická úprava textu	B
Celkové hodnocení formálních kritérií	B

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení E a F **musí** autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé body)

Práce není zcela logicky strukturována. Po úvodu by měla následovat teorie a pak metodologie, která je odvislá od typu výzkumu a položených výzkumných otázek. DP nepůsobí příliš kompaktně, neboť autor volí několik různých aspektů elektronického hlasování, aniž by nutně vždy spolu přímo souvisely. V obecnějším pohledu ale DP netrpí principiálními formálními nedostatky.

4) Vyjádření k výsledkům kontroly na plagiátorství

(v případě shody vyšší než 15 % **musí** autor posudku formulovat slovní vyjádření k výsledkům kontroly)

5) Shrnující komentář hodnotitele/hodnotitelky (POVINNÉ)

(celkový dojem z výsledné práce a její silné a slabé stránky, původnost tématu a myšlenek apod.)

Jan Fiedler si zvolil důležité téma pro svou DP a měl možnost zhodnotit to, jak v praxi fungují/fungovaly tři různé modely elektronického hlasování. Hlavní slabinou celé práce jsou výzkumné otázky. Některé z nich jsou ve stávající literatuře již zodpovězeny, byť autor může argumentovat daty z nejnovějších elektronických voleb. Jiné jsou vymezeny dosti vágně. Zvolená metodologie ve většině případů neumožňuje autorovi na VO přesvědčivě odpovědět. Je škoda, že autor neformuloval své VO v přímé vazbě na závěry dosavadní literatury k tématu. Autorovi se tak podařilo uspokojivě odpovědět na své VO jen zčásti. Autor nicméně prokázal hluboký zájem o téma, nastudoval si k němu široký okruh literatury a zdrojů a nabídl čtenáři poměrně solidní vhled od problematiky elektronického hlasování.

6) Otázky, k nimž se při obhajobě diplomant/ka musí vyjádřit

Proč Norsko upustilo od elektronických voleb?

7) Navrhovaná známka

Diplomovou práci k obhajobě doporučuji

Navrhované hodnocení: C

Ve výjimečném případě **nejednoznačnosti hodnocení** stručně uveďte hlavní bod, který podmiňuje lepší/horší hodnocení:

V případě **nedoporučení** prosím **vždy stručně uveďte hlavní důvody** nedoporučení:

Datum: 16. 5. 2024

Podpis: _____